

ĐỐI VỚI HỒ CHÍ MINH

công nhận độc lập

là cơ sở của mọi đàm phán

LỜI CHÚ GIẢI VỀ CÁC SỰ KIỆN: TRONG NHỮNG THÁNG SAU KHI TUYÊN BỐ ĐỘC LẬP, ĐỘI QUÂN VIÊN CHÍNH PHÁP DẪN GIÀNH QUYỀN KIỂM SOÁT ĐÔNG DUƠNG TỪ PHÍA NAM. HỒ CHÍ MINH CHỈ CÒN GIỮ ĐƯỢC MIỀN BẮC VÀ CHÍNH PHỦ CỦA ÔNG CHƯA ĐƯỢC NHÀ NƯỚC NÀO CÔNG NHẬN. CÁC CUỘC ĐÀM PHÁN ĐƯỢC MỞ RA GIỮA HAI BÊN. TRONG BỐI CẢNH ĐÓ, THÁNG 2/1946 TẠI HÀ NỘI, NHÀ BÁO ANDRÉ

BLANCHET (1918-2002) CỦA BÁO *LE MONDE* ĐÃ GẶP HỒ CHÍ MINH VÀ TRẦN VĂN GIÀU. NHÀ LÃNH ĐẠO CỘNG SẢN VIỆT NAM ĐÃ NHẮC LẠI VỚI ĐẶC PHÁI VIÊN CỦA BÁO *LE MONDE* RẰNG THEO ÔNG ĐIỀU KIỆN TIÊN QUYẾT CỦA CÁC CUỘC ĐÀM PHÁN LÀ VIỆC NƯỚC PHÁP CÔNG NHẬN NỀN ĐỘC LẬP CỦA VIỆT NAM. NẾU KHÔNG, ÔNG SẴN SÀNG CHO CHIẾN TRANH DÙ ÔNG NÓI ÔNG KHÔNG MONG MUỐN ĐIỀU ĐÓ.

Trở thành Nguyên thủ và có quyền sử dụng những phòng khách sang trọng tại khu dinh thự phía trên Hà Nội, Hồ Chí Minh vẫn không thay đổi trang phục. Dù gặp ông ở đâu, người ta cũng chỉ thấy ông mặc bộ đồng phục ka ki, không đeo cà vạt và đi đôi dép có quai lớn. Có người khẳng định đó là trung thành với sự cần trọng truyền thống của các nhà cách mạng, ông không bao giờ ngủ hai đêm dưới một mái nhà. Nhưng đó chỉ là một chi tiết thú vị mà tôi không thể đích thân kiểm nghiệm.

André Blanchet (AB): *Nếu ông kiên quyết đòi độc lập trước hết, nếu ông khẳng quyết định chỉ đàm phán trên cơ sở tiên quyết là nền độc lập được công nhận, và nếu nước Pháp quyết định cần phải thảo luận trước, liệu có vì điều đó mà phải từ bỏ một thỏa thuận?*

Hồ Chí Minh: Nền độc lập của chúng tôi phải được công nhận. Nếu nước Pháp gây chiến với chúng tôi, đó chính vì họ không muốn công nhận nền độc lập của chúng tôi và họ phải chịu trách nhiệm về điều đó. Và đó

không phải là một hành động đẹp về phía họ; uy tín của họ sẽ không lớn hơn; ngay cả khi họ đè bẹp chúng tôi, đó là một sự đánh cắp. Họ sẽ chỉ chiếm đoạt được đồng tro tàn vì chúng tôi sẽ phá hủy tất cả.

AB: *Vậy ai sẽ thiệt thòi hơn, nước Pháp hay nhân dân của ông?*

Hồ Chí Minh: Thà có ít người Việt Nam hơn là có hàng triệu nô lệ. Tôi không biết ông có tin điều đó không nhưng tất cả chúng tôi đều quyết định sẽ chiến đấu. Chúng tôi không muốn chiến tranh, bởi vì cuộc sống của một người Pháp

cũng quý như cuộc sống của một người Việt Nam nhưng chúng tôi không sợ chiến tranh. Và điều không thể chắc chắn là quân đội Pháp sẽ chiếm ưu thế. Chúng tôi muốn gì ư? Cũng một điều như ông: điều mà ông mong muốn cho đất nước ông, đó là độc lập. Hai dân tộc chỉ muốn sống trong hòa bình nhưng nhân dân Pháp bị lợi dụng bởi những quyền lợi ích kỷ, bởi các nhà lãnh đạo quân phiệt.

AB: Ông đừng quên rằng chính sách của Pháp đối với Đông Dương, như Đô đốc d'Argenlieu từng nói, được quyết định bởi toàn bộ chính phủ trong đó có những người theo chủ nghĩa xã hội và Cộng sản.

Hồ Chí Minh: Những người theo chủ nghĩa xã hội và Cộng sản ư? Điều đó không quan trọng, chúng tôi chiến đấu chống lại chính sách muốn áp bức chúng tôi. Khi chiến tranh kết thúc, trái lại, người Pháp sẽ được yêu mến, tôn trọng, tôi bảo đảm với ông điều đó. Tất nhiên là khi nền độc lập của Việt Nam đã được công nhận.

AB: Ông có nghĩ rằng, ngay cả đối với những phần tử cực đoan, ông có đủ quyền lực để đảm bảo an ninh cho người Pháp

và các cơ sở kinh doanh của họ trên cả nước.

Hồ Chí Minh: Có. Nếu nước Pháp tuyên bố công nhận chúng tôi độc lập, tôi sẵn sàng tổ chức các cuộc biểu tình để cảm ơn.

AB: Tóm lại, ông không nhân nhượng gì về phía mình nhưng ông muốn nước Pháp trao cho ông tất cả: độc lập, sự giúp đỡ vật chất như thời họ đang cầm quyền! Ông sẽ được hưởng lợi tất cả trong khi phải đạt được cả lợi ích và có cả sự nhận nhượng.

Hồ Chí Minh: Tin vào điều đó có thể sẽ là một sai lầm. Chúng tôi sẽ sẵn sàng có nhiều nhân nhượng về kinh tế. Ngay cả khi chúng tôi phải mua lại một số cơ sở kinh doanh, chúng tôi sẽ trả tiền (nhưng với gì cơ chứ, Trời ạ, khi Ngân sách của ông đã hoàn toàn cạn kiệt? Tôi muốn đáp lại-AB). Điều mà chúng tôi muốn là một sự hợp tác với nước Pháp, mỗi bên trao cho nhau những gì họ có quá nhiều. Nước Pháp đang thiếu thốn cần có cao su, các sản phẩm mỏ, chúng tôi sẽ trao cho những cái đó. Họ có quá nhiều kỹ thuật viên, họ gửi những người đó sang đây.

AB: Ông cũng nên hiểu rằng nước Pháp không thu lợi gì từ Bắc

kỳ. Ngay cả sự quản trị của nước Pháp mà ông không muốn nữa, cũng không chỉ toàn là điều xấu?

Hồ Chí Minh: Xấu nhiều hơn tốt. Nhưng gì chúng tôi muốn: những ông thầy? đồng ý; những ông chủ? không. Những cộng tác viên, học sinh? đồng ý; những nô lệ? không! Các giáo viên, nhà báo, bác sĩ, kỹ sư, chúng tôi muốn rất nhiều, nhưng các nhà cầm quyền thì thôi.

Bóng tối gần như phủ kín căn phòng rộng, tôi chỉ còn nhìn thấy chòm râu thưa và đôi mắt sáng ngời của người đối thoại. Tôi cảm thấy ông dường như đang trong sự bướng bỉnh, cố chấp, không nhận thấy các giải pháp khác cho bi kịch hiện tại ngoài khả năng "cam chịu khuất phục hoặc chiến tranh" – như chính lời ông nói. Trái lại khi còn có đến trăm giải pháp khác, phải chăng người tự đứng ra chịu trách nhiệm về vận mệnh của một dân tộc có quyền bỏ qua các giải pháp này?

"Nếu như có chiến tranh, hãy quay trở lại gặp tôi. Chúng ta vẫn sẽ là những người bạn". Ông chia tay tôi như vậy. ■

Thực hiện phỏng vấn

André Blanchet.

Đặc phái viên tại Hà Nội.

Đại hội đại biểu lần thứ V (nhiệm kỳ 2015-2020) của Hội Khoa học Lịch sử TP. Hà Nội

Đại hội đại biểu lần thứ V (nhiệm kỳ 2015-2020) của Hội Khoa học Lịch sử TP. Hà Nội đã diễn ra ngày 14/5/2015 tại Trung tâm Bảo tồn Di sản Thăng Long. Đại hội đã tổng kết hoạt động khóa IV (2010-2015), đề ra phương hướng hoạt động khóa V (2015-2020).

Trong năm năm của nhiệm kỳ 2009-2014, Hội KHLS TP. Hà Nội đã cùng cố và tiếp tục phát triển, mở rộng tổ chức Hội ra toàn thành phố Hà Nội với 20 chi hội và 358 hội viên. Là một Hội tập hợp đông đảo các nhà khoa học có chuyên môn cao, với các thành viên thuộc các Viện Khảo cổ học, Viện Sử học, Viện Việt Nam học & KHPT, Trung tâm bảo tồn di tích Cổ Loa – thành cổ Hà Nội, Trường Đại học KHXH&NV... Hội KHLS TP. Hà Nội đã phát huy thế mạnh của mình ở hầu hết các mặt công tác chuyên môn; công tác tư vấn, giám định và phân biên xã hội; công tác thông tin tuyên truyền, phổ biến kiến thức... Những thành tựu đạt được của Hội trong nhiệm kỳ 2010-2015 đã nâng cao uy tín của Hội, góp phần vào nhiều hoạt động nghề nghiệp và xã hội của giới sử học nước nhà.

Tiếp tục phát huy những thành quả đạt được của nhiệm kỳ IV, Đại hội đã đề ra phương hướng nhiệm vụ cho nhiệm kỳ V (2015-2015), trong đó nhấn mạnh việc cùng cố và phát triển tổ chức Hội theo nguyên tắc tổ chức một hội đặc thù; tăng cường chức năng của sử học vì sự nghiệp phát triển Thủ đô; đặc biệt là vận động xây dựng Quỹ phát triển sử học Thăng Long – Hà Nội.

Ban Chấp hành nhiệm kỳ mới của Hội KHLS TP. Hà Nội gồm 15 ủy viên do TS. Nguyễn Văn Sơn làm Chủ tịch. ■